

FØROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BROÐURSKAPUR

Nr. 26

Lýsingarprísur fyri mm: 12 oyru á
1. síðu, 10 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 28. juni 1947

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 2,00 + porto um fjórðingsárið

21 árg.

MARIA MIKKELSEN fylt 70 ár.

Maria Mikkelsen er millum føroyskar kvinnur ein merkis-kvinna. Hon er livandi og kvæm, og hon hevur uttan íva verið livið og sálin í teimum rørsfum, sum verið hava millum Føroy-ingar í Keypmannahavn.

Tað hevur verið livið um at gera har niðri í hesum stóra fremminda býnum. Hava Føroyingarnir har niðri ikki roynt at dyrka eitt felagsliv og við felagsskapi og samkomu hildið hin heimliga eimin heitan, tá eru teir vorðnir kaldir.

Tað sæst eisini, at tey, sum skýggjað hava felagsskapin og hava hildið seg á partna, eru farin til botns: tey og okkurt av teimum sálarligu eyðkennum, sum tey tóku við sær úr føðilandinum, eru fullkomiliga tarnað upp, og einki er eftir uttan ein fremmindur hamur.

Tað hava verið mannfólk, ið gingið hava á odda í hesum birtingarverki; men tað er so skikkað, at bæði kynini skulu til: tað er sum tað verður so stírt annars. Og Maria Mikkelsen hevur havt bæði mannsligar og kvinnuligar gávur: Hevur havt hetta mansliga ágangandi og so samtiðis tað kvinnuliga sambindandi. Tann, ið høvi hevur havt til at hitta hana har niðri í stórstaðnum, finnur hana ó-ávirkada av tí streymi, sum har rennur. Hon er upprunaliga føroysk tó at tey mongu ár burturi.

Er uppi í øllum tí, sum fram fer her heima og hevur sin gløgga persónliga dóm um tað, ið fyriferst.

Bókmentir hava havt hennara ans, og sjálf er hon av okkara frægastu hövundum.

Hennara ritverk um menn, sum hon hevur kent, hava verið ein frægd at lesa. Alt hetta, sum vit annars kunna kalla smávegis, men sum tó er tað, ið skapar menniskja, er so væl komið fram, at vit hava heildarmyndina av manninum og livsverki hansara. Og so sett saman við slíkum stillum yvirberandi tokka, at vit aftan á lesturin kenna okkum hugtikin av hesum mannalvinum, vit hava lisið um.

Vit minnst í hesum samburði fororðið til seinru útgávu av *J. Jakobsen*, SAGNIR og ÆVINTÝR um henda okkara stóra málmann. Eisini greinina um *Evensen próst* í danska tíðarritinum DANMARK. Ein grein um ein mann við stórum ofurvilja, sum vit har siggja gekk sínar egnu vegir, men á sinum vegi var stórus slóðbrótari. Maria Mikkelsen hevur eisini lagt tyðingar frá sær í ÚTISETI hevði hon stuttsögu *Fyri fyrst*, sum ber vitni um, at hon eisini í teirri friu söguni hevur listarligar gávur.

Tað er at frætta, at Maria Mikkelsen nú, ið hon leggur starvið frá sær har niðri, vendir leiðina heimaftur og ætlar at njóta sitt kvöld í heimlandinum.

M. J.

Álit

í lögtingsmáli nr. VI-16/1946:

Lækkan viðvikjandi rentu og avdrátti o.ø. fyri dyr fiskilør.

Skipaeigarar hava á fundi 13. desember 1946 samtykt at heita á tingið um at fáa lætt um rentubyrði o.ø. hjá monnum, sum í bardagatíðini og seinni hava sett seg fyri fiskilør, sum nú eru dyr at driva. Skipini hava verið dyr at útvega, og oftast hevur meginparturin av keyppeninginum verið fingin til vegar við láni frá banka og vinnulánsgrunni Lögtingsins. Tað sum hesir menn visa á tyngir mest hjá teimum, er 1) renta av lánum og 2) tryggingargjöldini. Í áheitanini balda teir fram, at innløgulikindini eru nógv versnað við tað, at prisurin á fiski (isfiski) hevur lyndi at falla og at tollur er lagdur á allar landingar í Bretlandi við 10% av bruttosölu.

Teir biðja tingið taka til umhugsunar:

1. at lækka rentuna av lánum frá vinnulánsgrunninum frá 5% niður í 3%.
2. at fáa tryggingargjaldið lækkað frá 6% niður í 4% við endurgjaldi í upplögu,
3. at lata lánini úr vinnulánsgrunninum vera avdráttar-

fri 2 tey fyrstu árin og síðan at verða avdrigin í 20 ár,

4. at tingið skipar so fyri, at bóskandi lán til útgerð kunna útvegast til várs, t.d. 6500 kr. upp á skipið, serliga til rindan av fiskireiðskapi og tryggingargjaldi.

Fiskivinnunevndin má ásanna at ógvuliga ójávnt er komið burtúrur í fjór hjá teim ymsu skipum, summum royndist árið væl, meðan onnur vóru fyri ringum býti. Tað var eitt ódnar tak, einstakir menn eins væl og samfelagið gjörði, at fáa til landið so nógv fôr, at Føroyar nú eftir fólkatálinum hava so stóran fiskiflota sum kanska einki annað land, men förið hava eisini verið ógvuliga dyr, og ikki hava allir, sum keyptu, væl hugsað um allar teir trupulleikar, sum máttu roknaast at kunna koma, og sum tíverri eru komnir nógv fyrr enn sum mangur roknaði við, ein hin meínasti skamtanin av landinum fyri snurriváðsfisk í Bretlandi. Sjálvandi má lögtingið gera tað, ið gerast kann, til at skipa verður so fyri, at ikki av lögtingsins ávum verða gjörðar fyriskipingar, sum kunna tarna ella tyngja sjódriftini, aðrar enn tær, sum neyðugar eru til at tryggja okkara samfelag sum heild. Her má vera mint á, at fyri at fáa öll hesi nýggju fôr til landið hevur tað føroyska samfelagið fólkið sum heild, tikið sær uppá eina ábyrgd so tunga og hættisliga sum væl einki annað samfelag í lötuni, og tað er lögtingsins skylda, samtiðis sum tað roynir at lætta og hjálpa eisini at sketta eftir, at ikki alt samfelagið av skeivari fyriskipan

Lastvognskoyring

Anton Arge (y) Húsabrugv

Tlf. 443

skeiklast so av lagi, at tað verður ikki bótafört.

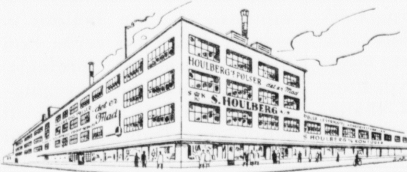
Tá ið tey 8 80-tonsaskipini og tey 14 30-tonsaförini, sum aftaná bardagan A/S Færöske Fiskeskibe við studningi frá danska statinum hava latið bygt og bjóða Føroyingum, eru undantikin, eru at kalla öll hesi nógvu fiskiförini, stór og smá, sum hesi tvey tey seinastu árin eru fingin til Føroya, nýggjörð ella nútímagjörð, fingin til vegar við føroyska peninga-útvegan eina, bæði eginpeningur fyrsti og annar vedhaldspeningur. Tey eru so statt til fullnar á føroyskum hondum. Keyppeningurin fyri áðurnevndu 22 (8+14) skip er til samans 4.700 000 kr. Av teimum eru úr Føroyum latnar í eginpeningi 705 000 kr. og umframt hevur lögtingið tikið ábyrgd fyri 20% í øðrum vedhaldspeningi ella knappa millión. Umframt hesi skip og umframt tey, sum í bardagaárunum og seinni eru nýbygd ella nútímagjörð í Føroyum ella aðrastaðni, eru komn til landið 3 stórar skonnartir, 22 fôr frá 40 upp í 70—80 tons og 8 fôr o.u. 30 tons við keypi-virði tilsamans u. 8 mill. kr. Aftrat hesum koma so einir 30 trolarar við keyppeningi u. 20 mill. kr.

Ein meginfjöld av hesum skipum var ikki komn til land-

Vit levera

KJØT-PYLSUR-FLESK
OG KONSERVERS

i allar bestu kvalitetum.

Umboð:

Otto Jacobsen
Vestmanna

S. HOULBERG A/S

Fedeverar - Pølser - Leverpostej og Konserverfabriker
KØDBYEN

Statskontrol 352

KØBENHAVN